

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 20Csp/41/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119204304
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Hvizdoš
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2019:3119204304.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudcom Mgr. Petrom Hvizdošom v spore žalobkyne F. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. K. XXXX/XX, K. proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov), ktorá je súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 15.12.2008 je neplatná.

II. Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa domáha určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov), ktorá je súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 15.12.2008 je neplatná. V žalobe uviedla, že dňa 15.12.2008 uzavrela so spoločnosťou PROFI CREDIT zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX s výškou úveru 796,65 Eur s mesačnou splátkou 44,88 Eur. Tento úver splácala v období od 12.1.2009 a vyplatila celkovú sumu 1.571,04 Eur. V mesiaci marec 2019 žalovaný zaslal zamestnávateľovi žalobkyne: Krajské riaditeľstvo PZ v Trenčíne príkaz na zrážky zo mzdy vo výške 44,88 Eur mesačne na vyplatenie sumy 1.187,35 Eur. Zamestnávateľ žalobkyňi strhol tieto zrážky už dva krát, čo znamená, že do podania žaloby žalobkyňa vyplatila žalovanému sumu 1.660,88 Eur. Pri podpisovaní zmluvy o úvere zo dňa 15.12.2008 musela žalobkyňa podpísať aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Táto dohoda nebola so žalobkyňou individuálne dojednaná, ale bola už vopred pripravená a bola súčasťou predmetnej zmluvy o úvere. Žalovaný si môže sám diktovať výšku dlhu, pretože na dohode o zrážkach zo mzdy nie je vopred vyčíslená výška dlhu. Zamestnávateľ žalobkyne musí v zmysle zákona vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne aj keď plnenie dohody o zrážkach zo mzdy je dané za neprijateľných zmluvných podmienok. Žalobkyňa úver čerpana vo výške 796,65 Eur a do podania žaloby uhradila žalovanému aj so zrážkami zo mzdy sumu 1.660,88 Eur. Svoj dlh voči žalovanému určite vyplatila a myslí si, že žalovaný nemôže žiadať na základe dohody o zrážkach zo mzdy zaplatenie sumy 1.187,35 Eur.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril v podaní zo dňa 15.7.2019. Poukázal na to, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka a preto neobstoí tvrdenie žalobkyne o neprijateľnom charaktere dohody o zrážkach zo mzdy. K uzavretiu dohody o zrážkach zo mzdy nie je potrebná akákoľvek verifikácia, resp. rozhodnutie súdu. Predmetná dohoda nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože jednak dohoda o zrážkach zo mzdy bola individuálne dojednaná a samotná nemá ako vytvárať nerovnosť v právach a povinnostiach.

Neprijateľnou podmienkou z povahy veci nie je dohoda, ktorá kopíruje / preberá obsah zákonnej úpravy. Toto vyplýva výslovne aj z čl. 1 ods. 2 smernice Rady 93/13/EHS, podľa ktorej sa ustanovenia smernice (upravujúcej neprijateľné podmienky) nepoužijú na podmienky, ktoré odrážajú zákonné ustanovenia členského štátu. O tom, že žalovaný vyžaduje na poskytnutie úveru uzatvorenie Dohody o zrážkach, žalobkyňa vedela vopred, nakoľko tento údaj je povinným obsahom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, s ktorým bola žalobkyňa oboznámená vopred ešte pred uzatvorením samotnej Zmluvy o revolvingovom úvere. Žalovaný (veriteľ) akceptoval žiadosť o uzavretie zmluvy za tých podmienok, ktoré žalobkyňa sama podpísala. Z pohľadu žalobkyne bolo podstatným, že ohľadne všetkých podmienok úverového vzťahu dlžník deklaroval, že ich akceptuje ako východisko pre vznik zmluvného vzťahu. Ak teraz žalobkyňa tvrdí opak toho, čo uviedla v žiadosti, potom vlastne tvrdí, že vyvolala omyl o tých skutkových okolnostiach, ktoré tvorili základ pre akceptáciu žiadosti zo strany žalovaného. Za týchto okolností sa ale potom žalobkyňa nemôže dovoliavať neplatnosti zmluvy, resp. jej jednotlivých častí. Listina (v tomto prípade zmluva o revolvingovom úvere ktorej súčasťou je aj dohoda o zrážkach zo mzdy) je preukázateľne podpísaná. Závery žalobkyne sú nesprávne, v rozpore so skutkovým stavom a tiež v rozpore s ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Podpísanie zmluvy, v ktorej sú obsiahnuté ustanovenia upravujúce spôsob konštituovania zmluvného vzťahu, sa objektívne podľa § 35 Občianskeho zákonníka nedá vykladať inak, než že zmluvné strany s ním súhlasili.

3. Žalobkyňa v podaní zo dňa 9.9.2019 uviedla, že sa nemohla brániť proti zrážkam zo mzdy inak ako podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a následne podaním žaloby, a preto žalobkyňa nesúhlasí s tým, aby bola zaviazaná nahradiť žalovanému trovy konania. Keď Okresný súd Trenčín vydal uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia, žalovaný ihneď zaslal zamestnávateľovi žalobkyne oznámenie o pozastavení týchto zrážok. Žalobkyňa dlžnú sumu zo zmluvy o úvere už žalovanému uhradila a preto žalovaný nemá nárok na ďalšie plnenia.

4. Spor bol prejednaný podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v neprítomnosti žalovaného, a jeho právneho zástupcu, ktorý bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný, pričom neprítomnosť svoju aj svojho klienta ospravedlnil a súhlasil, aby súd vykonal pojednávanie v ich neprítomnosti.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, oboznámením výpisu z obchodného registra ohľadom žalovaného, vyjadrenia žalovaného k žalobe zo dňa 15.7.2019, žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru / zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, vyjadrenia žalobkyne zo dňa 9.9.2019, oznámenia o pozastavení zrážok zo mzdy zo dňa 21.5.2019, vyjadrenia žalovaného zo dňa 20.11.2019, obsahu spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 20Csp/25/2019, prehľadu priemerných úrokových mier z úverov zadováženého z internetu.

6. Z článku 5 žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX vyplýva, že žalobkyňa dňa 10.12.2008 požiadala žalovaného o poskytnutie úveru (úverového limitu) v sume 24 000,- Sk (796,65 Eur), so splatnosťou 36 mesačných splátok po 1 352,- Sk (44,88 Eur) a s nasledovnými podmienkami: zmluvná odmena predstavujúca celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom: 24 672,- Sk (818,96 Eur), predpokladaná RPMN za úver: 68,89 %, ročná úroková sadzba úveru : 68,89 %, priemerná RPMN za úver: 34,92 %, poskytnutá čiastka revolvingu: 13 628,- Sk, zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu 18 820,- Sk, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu: 59,55 %, ročná úroková sadzba revolvingu: 67,97 %. Z článku 6 žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX vyplýva, že žalovaný súhlasil so žiadosťou o úver vo výške 24 000,- Sk (796,65 Eur), so splatnosťou 36 mesačných splátok po 44,88 Eur, zmluvná odmena predstavujúca celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom: 24 672,- Sk (818,96 Eur), RPMN za úver: 69,14 %, ročná úroková sadzba úveru : 68,89 %, priemerná RPMN za úver: 34,92 %, poskytnutá čiastka revolvingu: 13 628,- Sk (452,37 Eur), zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu 18 820,- Sk (624,71 Eur), predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu: 68,88 %, ročná úroková sadzba revolvingu: 67,97 %. Žalovaný zmluvu o úvere podpísal dňa 15.12.2008.

7. Z článku 7 tejto zmluvy o úvere s názvom Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) vyplýva, že dlžník a veriteľ v súlade s § 551 Občianskeho zákonníka uzatvárajú dohodu o zrážkach zo mzdy, pričom pohľadávka veriteľa je tvorená úverom vo výške uvedenej podľa bodu 6 Zmluvy o revolvingovom úvere, ďalej prípadnými revolvingami a príslušenstvom, ako plynie zo znenia zmluvných dojednaní Zmluvy o

revolvingom úvere. Súčasťou pohľadávky sú aj zmluvné pokuty (ak boli uplatnené) a náklady súdneho/ rozhodcovského, príp. iného konania, ak vznikli preukázateľne. V zmysle uvedeného dojednania je na základe predloženia tejto dohody zamestnávateľ dlžníka povinný vykonávať v prospech veriteľa mesačné zrážky zo mzdy dlžníka, a to minimálne vo výške mesačnej splátky uvedenej v bode 6 Zmluvy o revolvingom úvere, vždy v riadnom výplatnom termíne na účet veriteľa uvedený v tejto dohode. Ďalej zo znenia tejto dohody vyplýva dohoda strán, že zrážky zo mzdy budú vykonávané zamestnávateľom až do doby, kým veriteľ zamestnávateľovi písomne oznámi, že všetky jeho pohľadávky vzniknuté na základe alebo v súvislosti so zmluvou, sú splatené. Z článku 9 bodu 1 tejto zmluvy o úvere s názvom Dohoda o poskytnutí služby uzatvorenej podľa § 269 ods.2 Obchodného zákonníka vyplýva, že predmetom tejto dohody je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v odklade maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a) za poskytnutie (resp. možnosť poskytnutia) služby odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 1 940 SK (64,40 Eur) a b) za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 2 352 Sk (78,07 Eur), v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Z ustanovenia bodu 9.4. dohody vyplýva, že odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto dohody o poskytnutí služby.

8. Z listiny označenej ako Aktuálny stav splátok ku dňu prevodu k úveru č. XXXXXXXXXXXX vypracovanej žalovaným, ktorá je obsahom spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 20Csp 25/2019 vyplýva, že žalobkyňa splatila úver za obdobie od 12.01.2009 do 9.11.2012 splátkami vo výške 1 481,04 Eur. Z bankových príkazov žalobkyne zadaných SLSP, a.s. dňa 09.05.2012 a ČSOB, a.s. dňa 31.07.2012, 30.08.2012, 30.04.2013, 28.12.2012 a 09.11.2012, ktoré sú obsahom spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 20Csp 25/2019 vyplýva, že žalobkyňa za obdobie od 31.07.2012 do 30.04.2013 splatila na účet žalovaného predmetný úver vo výške 90,- Eur. Z listiny žalovaného označenej ako Vykonanie zrážok zo mzdy a z iných príjmov - žiadosť zo dňa 27.02.2019 vo veci žalovaného ako veriteľa a žalobkyne ako dlžníka doručenej zamestnávateľovi žalobkyne dňa 05.03.2019 vyplýva, že žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne na základe Dohody o zrážkach zo mzdy vyplývajúcej zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere/pôžičky č. XXXXXXXXXXXX, pričom žalovaný sa domáha uspokojenia neuhradenej splatnej pohľadávky vo výške 1 187,35 Eur na účet žalovaného vedený v ČSOB, a.s.

9. Žalobkyňa na pojednávaní trvala na podanej žalobe. Zmluvu o úvere podpisovala žalobkyňa v roku 2008 v situácii, keď nutne potrebovala finančné prostriedky do domácnosti. Pri uzatváraní zmluvy o úvere žalobkyňa preberala so zamestnankyňou žalovaného výšku čerpaného úveru, výšku mesačných splátok a splátkový kalendár. Žalobkyňa vie, že tam bol vysoký úrok z úveru, avšak peniaze potrebovala, preto musela zmluvu o úvere s týmto úrokom z úveru podpísať. Myslí si, že zamestnanec žalovaného ju neupozornil na to, že v zmluve o úvere sa nachádza aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa zamestnanec žalovaného nehovoril, aké to bude mať právne následky, keď žalobkyňa podpíše dohodu o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa má za to, že v zmluve o úvere jej boli nanútené vysoké úroky z úveru a zmluva o úvere obsahuje viaceré neprijateľné zmluvné podmienky. Žalobkyňa žalovanému vyplatila na základe zmluvy o úvere raz toľko ako jej boli poskytnuté peňažné prostriedky. Podľa názoru žalobkyne nemá žalovaný nárok na žiadne ďalšie plnenie zo strany žalobkyne ohľadom zmluvy o úvere.

10. Podľa § 497 Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „Občiansky zákonník“) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

13. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

16. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

17. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

18. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

19. Podľa § 551 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka Uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

20. Podľa § 2 písm. b/ zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere /ďalej len „zákon č. 258/2001 Z.z.“/ na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

21. Podľa § 4 ods. 2 Zákona č. 258/2001 Z.z. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej

hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,

l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,

n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,

o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

p) práva spotrebiteľa podľa § 7,

q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

22. Podľa § 4 ods. 3 veta druhá Zákona č. 258/2001 Z.z. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

23. Podľa § 137 CSP Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

a) splnení povinnosti,

b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,

c) určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo

d) určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

24. Podľa § 551 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka Uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. Podľa § 551 ods. 3 Občianskeho zákonníka Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

25. Žalobkyňa sa domáhala určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 15.12.2008 ktorá je súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX je neplatná, s tým, že z obsahu dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva, že má slúžiť na zabezpečenie uspokojenia pohľadávky žalovaného voči žalobkyni zo zmluvy o úvere.

26. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že uzavreli dňa 15.12.2008 zmluvu o úvere. Zmluva o úvere je upravená v ust. § 497 Obchodného zákonníka a z obsahu uzavretej zmluvy vyplýva záväzok žalovaného ako veriteľa poskytnúť žalobkyni ako dlžníkovi úver v dojednanej sume, a záväzok žalobkyne vrátiť veriteľovi istinu úveru spolu s dojednanou odplatom. Skutočnosť, že v prípade zmluvy o úvere sa jedná o tzv. absolútny obchod nemá vplyv na to, že ide zároveň o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka a podľa zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Žalobkyňa obsah zmluvy a formulárových zmluvných podmienok pred jej podpisom podstatným spôsobom nemohla ovplyvniť. Súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že žalovaný vzorový text zmlúv používal vo viacerých prípadoch pri poskytovaní úverov iným spotrebiteľom. Žalobkyni poskytol úver žalovaný v rámci jeho podnikateľskej činnosti a žalobkyňa pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej či inej podnikateľskej činnosti, ale ako spotrebiteľ, čo je zrejmé aj z jej označenia v zmluve menom, priezviskom, rodným číslom, číslom občianskeho preukazu, adresou trvalého pobytu, a z toho, že peňažné prostriedky z úveru použila podľa jej vyjadrenia do domácnosti. Táto zmluva o úvere s ohľadom na skutočnosť, že dlžník ako jedna zo strán tejto zmluvy nebol podnikateľom, sú zmluvy spotrebiteľské v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, preto sa na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, a to s poukazom na ustanovenie § 52 ods. 2 veta posledná Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 102/2014 Z.z. účinného od

1.4.2015. Toto zákonné ustanovenie nemá prechodné ustanovenia. To znamená, že od jeho účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Na uvedenú zmluvu sa vzťahuje aj zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože žalovaný poskytol spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a žalobkyni bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, pričom opak žalovaný netvrdil, a ani nepreukazoval. Spotrebiteľským úverom treba podľa § 2 písm. a/ Zákona č. 258/2001 Z.z. chápať dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

27. Súd mal za to, že žaloba o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy je procesne prípustná. Žalobkyňa žiada určiť právnu skutočnosť, teda neplatnosť právneho úkonu z dôvodu, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Podľa § 137 písm. d/ CSP sa žalobou možno domáhať určenia právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Podľa názoru súdu prípustnosť žaloby o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi spotrebiteľom a dodávateľom za účelom zabezpečenia uspokojenia pohľadávky dodávateľa zo spotrebiteľskej zmluvy voči spotrebiteľovi vyplýva z ustanovení § 3 ods. 3, ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorých každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, a proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Túto ochranu spotrebiteľ docielil práve podaním žaloby, na základe ktorej súd určí zmluvnú podmienku, resp. právny úkon z dôvodu neprijateľnosti za neplatnú. Iba vyslovením neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy môže žalobkyňa následne argumentovať vo vzťahu ku svojmu zamestnávateľovi, aby ďalej nevykonával zrážky z jej mzdy, ktoré jej v zmysle jeho povinnosti zrážal na základe predloženej žiadosti žalovaného až do nariadenia neodkladného opatrenia uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 20Csp 25/2019-11 zo dňa 6.5.2019. Skutočnosť, že žalovaný listom zo dňa 21.5.2019 požiadal zamestnávateľa žalobkyne o pozastavenie vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne je irelevantná, pretože to nespravil dobrovoľne, ale musel tak urobiť na základe neodkladného opatrenia tunajšieho súdu, ktorým mu bola uložená povinnosť zdržať sa uplatňovania zrážok zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného vyplývajúcej z predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Účinky nariadeného neodkladného opatrenia sú len dočasné. Bez požadovaného určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy je postavenie žalobkyne neisté, je ohrozená v majetkovej sfére, keď mzda predstavuje zdroj jej príjmu. Žalobkyňa ako spotrebiteľ má právo, aby jej právne postavenie nebolo spochybňované trvajúcou existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky v právnom vzťahu k dodávateľovi. Z týchto dôvodov už aj Krajský súd v Trenčíne (napr. rozsudky sp. zn. 5Co 304/2016 zo dňa 16.5.2017, sp. zn. 27Co 1/2016 zo dňa 27.9.2017) ustálil prípustnosť žaloby o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

28. Zákon č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere vyžadoval, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala v písomnej forme prísne obsahové náležitosti. Preskúmaním zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd zistil, že zmluva neobsahuje v zmysle § 4 ods. 2 písm. g/ Zákona č. 258/2001 Z.z. údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Táto náležitosť musí byť uvedená v zmluve o úvere, na ktorej pripájajú svoj podpis obe zmluvné strany a ktorá je výsledkom ich súhlasného prejavu vôle, a preto je nepostačujúce, ak túto náležitosť uvedie žalobca do ním vyhotoveného oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, s ktorým dlžník neprejavil súhlas a vôľu byť viazaný tam uvedenými ustanoveniami. Súd zistil, že v zmluve absentujú údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ktoré náležitosti musia byť v zmluve obsiahnuté podľa ust. § 4 ods. 2 písm. i/ Zákona č. 258/2001 Z.z.. V zmluve je uvedená celková výška mesačnej splátky, termín splatnosti splátok a počet splátok, čo je nedostatočný údaj, pretože nie je zrejmé, koľko z každej splátky sa započítava na istinu, koľko na úrok, koľko na poplatok. Zároveň je zle vypočítaná ročná percentuálna miera nákladov (RPMN), pretože nebola do nákladov spotrebiteľa zahrnutá odplata v sume 64,40 Eur, ktorú musela žalobkyňa uhradiť žalovanému na základe čl. 9.1. a 9.4 zmluvy o úvere za službu spočívajúcu v odklade maximálne troch splátok úveru bez ohľadu na to, či túto službu využije alebo nie. Po zohľadnení tohto dodatočného nákladu je RPMN vyššia než údaj v zmluve (69,14%). Obdobná zmluvná podmienka už bola vyhlásená súdmi za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka (napr. rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 10C/291/2014-36 zo dňa 05.12.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15Co/70/2015 zo dňa 27.5.2015) z dôvodu, že touto službou žalovaný nanútil žalobkyni možnosť odkladu troch splátok úveru a žalovaný mal podľa čl. 9.4. zmluvy právo už v čase uzavretia zmluvy započítať si túto neprimerane vysokú odplatu oproti pohľadávke dlžníčky na vyplatenie schválenej výšky úveru bez ohľadu na to, či žalobkyňa bude mať o takúto „službu“ záujem alebo nie.

29. Dodávateľ, ktorý pripravuje text zmlúv, je povinný postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za to, že spotrebiteľská zmluva obsahuje zákonom stanovené obligatórne náležitosti, ktoré sú významné pre orientáciu a rozhodovanie spotrebiteľa pri posúdení výhodnosti úveru. Ustanovenie § 4 ods. 3 veta druhá zákona č. 258/2001 Z.z. sankcionuje absenciu týchto náležitostí v zmluve tak, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

30. Žalovaný nemá proti žalobkyni nárok na úroky z úveru aj z dôvodu, že dojednaná úroková sadzba je neprimerane vysoká, ako na to správne poukázala žalobkyňa. Súd mal za to, že dojednanie o úroku z úveru v sadzbe 68,89% ročne je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Podľa zmluvy o úvere mal byť úver poskytnutý vo výške 796,65 Eur a žalobkyňa sa ho zaviazala vrátiť v 36 mesačných splátkach po 44,88 Eur, ktoré zahŕňali aj úrok, t.j. mala uhradiť celkovú sumu 1.615,68 Eur. Odplata za poskytnutie úveru teda presahuje výšku poskytnutého úveru. Podľa štatistického prehľadu priemerných úrokových mier uverejnených Národnou bankou Slovenska www.nbs.sk <<http://www.nbs.sk>> pri spotrebiteľských úveroch poskytnutých v decembri 2008 s dobou splatnosti od 1 do 5 rokov bola priemerná úroková miera vo výške 10,96 % ročne. Úrok z úveru dojednaný v predmetnej zmluve o úvere viac ako šesťnásobne prevyšuje priemernú mieru úrokov pri obdobných spotrebiteľských úveroch poskytnutých v danom čase a zavádza značnú nevyváženosť do zmluvného vzťahu, porušuje pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku.

31. Je pravdivé tvrdenie žalovaného, že v čase uzavretia zmluvy o úvere, dohoda o zrážkach zo mzdy zákonom nebola zakázaná, ale v zmysle § 551 ods.1, ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka bola povolená dohoda medzi dlžníkom a veriteľom o zrážkach zo mzdy, ktorá má slúžiť na zabezpečenie splnenia záväzku dlžníka voči veriteľovi. Hoci má dohoda o zrážkach zo mzdy základ v citovanom ustanovení Občianskeho zákonníka, nič nebráni súdu vyhlásiť ju za neplatnú, ak bola uzavretá medzi spotrebiteľom a dodávateľom a ak súd zistí nekalú povahu tejto podmienky, resp. jej rozpor so zákonom s prihliadnutím aj na okolnosti jej uzatvorenia. Systém ochrany spotrebiteľov zavedený smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávajúcu silu ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Zabezpečovací prostriedok dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euro nekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. Rozsudok C-106/77 Simmenthal). Možnosť súdu skúmať nekalú povahu podmienky aj bez návrhu, predstavuje vhodný prostriedok na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 Smernice 93/13/EHS, teda zabránenie tomu, aby bol jednotlivý spotrebiteľ viazaný nekalou podmienkou a zároveň na dosiahnutie cieľa stanoveného v čl. 7 tejto smernice, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok smerujúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie z 21. novembra 2002, Cofidis, C-473/00, Zb. s. I-10875, bod 32, a Mostaza Claro, už citovaný, bod 27, ako aj uznesenie Pohotovosť, bod 41). Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS jej užitočného účinku a o nerešpektovanie Smernice. V danom prípade mal súd z listín preukázané, že súčasťou zmluvy o úvere, konkrétne v jej ustanovení bodu 7 je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa, ktorá mala záujem o poskytnutie úveru pre to, aby ho získala musela podpísať celú zmluvu o úvere vrátane tohto vopred pripraveného ustanovenia o dohode o zrážkach zo mzdy. Všetky tieto listiny, ich ustanovenia, vopred pripravil žalovaný. Z výsluchu žalobkyne nevyplýva, žeby ju zamestnanec žalovaného upozornil, že zmluva o úvere obsahuje aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Žalovaný vopred vnútil pripraveným predtlačným tlačivom žalobkyni aj iný úkon (dohodu o zrážkach zo mzdy) než len ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jej záujmu. Je potom bez právneho významu, že dohoda o zrážkach zo mzdy nebola v čase jej uzavretia zákonom zakázaná, ako uvádzal žalovaný. Súd teda zohľadnil, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je formulárová žalovaným vopred pripravená dohoda, do ktorej boli vpísané len osobné údaje žalobkyne, číslo zmluvy. Žalobkyňa nemohla obsah dohody ovplyvniť. Z výsluchu žalobkyne nevyplýva,

žeby pred podpisom zmluvy bola žalobkyňa zo strany žalovaného vôbec upozornená na následky podpisu dohody o zrážkach zo mzdy. Vzhľadom na uvedené súd konštatoval, že nejde o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Podpisom dohody o zrážkach zo mzdy bola žalobkyňa nútená podrobiť sa vykonávaniu zrážok z jej mzdy bez možnosti akejkoľvek kontroly opodstatnenosti výšky pohľadávky. Výšku peňažného plnenia určí jednostranne veriteľ zo zmluvy a po predložení žiadosti o vykonávanie zrážok zamestnávateľovi dlžníka zo zmluvy, je tento v zmysle zákona povinný zrážky vykonávať až do výšky plnenia určeného veriteľom zo zmluvy. Z predloženého prehľadu splátok, dokladov o vklade hotovosti na účet žalovaného a tvrdení žalobkyne v žalobe, ktoré žalovaný nerozporoval vyplýva, že ku dňu 5.3.2019, kedy bola zamestnávateľovi žalobkyne doručená žiadosť žalovaného o vykonanie zrážok zo mzdy žalobkyne, žalobkyňa žalovanému titulom úveru uhradila v splátkach sumu 1.571,04 Eur, a keďže žalovaný mal nárok len na vrátenie istiny úveru svoj dlh už v tom čase mala žalobkyňa v plnom rozsahu vyrovnaný, no napriek tomu žalovaný v žiadosti adresovanej zamestnávateľovi žalobkyne žiadal, aby jej zo mzdy boli zrážkami strhnuté ďalšie peňažné prostriedky v sume 1.187,35 Eur na základe zmluvy o úvere. Na základe tejto žiadosti žalovaného boli ďalšie peňažné prostriedky zo mzdy žalobkyne zrazené, a žalobkyňa tak titulom predmetného úveru uhradila žalovanému celkovú sumu 1.660,88 Eur, pričom žalovaný tieto tvrdenia žalobkyne nepoprel. Žalovaný napriek tomu, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov, a taktiež úrok vo výške 68,89% ročne je neprimerane vysoký, chcel prostredníctvom zrážok zo mzdy žalobkyne docieľiť bez súdneho preskúmania vymoženie úroku z úveru a poplatkov, na ktoré nemá nárok. S poukazom na všetky uvedené dôvody súd uzavrel, že dohoda o zrážkach zo mzdy spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa a je podľa § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy je absolútna. Z týchto dôvodov už boli opakovane súdmi vyhodnotené dohody o zrážkach zo mzdy za neplatné (napr. rozsudky Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co 304/2016 zo dňa 16.5.2017, sp. zn. 27Co 1/2016 zo dňa 27.9.2017). Dohody o zrážkach zo mzdy sú právnym poriadkom dovolené aj v rámci spotrebiteľských zmlúv, avšak ak ich uzavrie dodávateľ za účelom uspokojenia zmluvných plnení z majetku spotrebiteľa, ktoré plnenia podľa predpisov na ochranu práv spotrebiteľov dodávateľovi neprináležia, ide nepochybne o obchádzanie zákona. Preto súd zároveň dospel k záveru, že posudzovaná dohoda o zrážkach zo mzdy je absolútne neplatným právnym úkonom aj podľa § 39 Občianskeho zákonníka, a to z dôvodu, že svojim účelom obchádza právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa (§ 4 ods. 2, ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z., § 53 Občianskeho zákonníka), ktoré sankcionujú dodávateľa v podobe straty nároku na úroky a poplatky v prípade porušenia zákonom stanovených povinností a ktoré zakazujú zmluvné dojednania o neprimeraných odplatách za úver (§ 39 Občianskeho zákonníka).

32. Z uvedených dôvodov súd po vyhodnotení vykonaného dokazovania výrokom I. žalobe vyhovel.

33. Podľa § 255 ods. 1 CSP Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

34. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Žalobkyňa bola v konaní úspešná v plnom rozsahu, a preto za použitia zásady úspechu vznikol žalobkyni podľa § 255 ods. 1 CSP nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Preto súd výrokom II. priznal žalobkyni proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 127 ods. 1 CSP v odvolaní treba uviesť tieto všeobecné náležitosti: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.